

Privé Domein 149. Reacties op Privé Domein 147 en Privé Domein 148

Angela Merkel als voorbeeld voor de laatlundkendheid, geestelijke armoede, desinteresse voor onze cultuur en kunstenaars.

9 Mei hield Angela Merkel op YouTube een toespraak waarin op zeer liefdevolle wijze respect aan de Kunsten wordt getoond:

1. Redding van het cultuurlandschap heeft onze prioriteit
2. Duitsland is een land van cultuur, musea, theaters, operahuizen, literatuur en veel ander cultuuraanbod zeggen iets over onze identiteit.
3. Wij Duitsers leven mee met de kunstenaars die door de coronapandemie zijn getroffen.
4. Samen met de bondslanden en de Staatsminister van Cultuur Monika Grütters zullen wij alles doen om ons culturele leven een kans te geven om ook in de toekomst kansen te bieden.
5. Cultuur is voor ons leven van de allergrootste betekenis, zeker in deze tijd.
6. In de interactie van kunstenaars komen nieuwe perspectieven vrij om ons eigen leven te schouwen.
7. We worden geconfronteerd met emoties, ontwikkelen gevoelens en nieuwe gedachten, zijn bereid in discussie te treden en we gaan het VERLEDEN beter begrijpen.
8. De Bondsregering heeft samen met de Bondslanden (Federale Staten) ondersteuningsprogramma's voor de culturele industrie ontwikkeld en levert bijdragen aan zelfstandige kunstenaars voor bijdragen in de atelierkosten, huren en andere zaken.
9. Het is ons doel onze veelvoudige culturele landschap ook na de overwinning op de pandemie weer te doen existeren. Dat noemen ze in Duitsland: **BILDUNG**

Toespraak is te vinden op Instagram: : (met dank aan Arno Vriens en Rogier Ormeling)

https://www.instagram.com/tv/B_9ak_tj7qc/?igshid=12t5epesn7lp3 : 'Kulturlandschaft retten hat Priorität'

Wat een immense geestelijke armoede spreiden wij dan tentoon.

Privé Domein 147 CDA BRABANT maar ook de VVD BRABANT let op u SAECK

Dorien Plaat:

Wat kunnen we doen tegen Baudet. Als ik CDA-er was ging ik hier wel zo fel tegenin!!! Wat een schande.

Joost de Beij:

Maar waarschijnlijker is dat deze portretten in de grote stoet van al die anderen om jou heen niet meer te onderscheiden zijn. Ze waren medestudenten die jou en jouw lessen op handen droegen. Meer niet.

Ik kom graag een keertje langs. Zal het dan niet over vroeger hebben ;) maar wel over waar het in deze tijd met de kunsten heen moet. Ik word er verdrietig van.

Zoals altijd wanneer ik mail van je krijg lees ik ook dit stukje met genoeg. En vooral deel ik je bezorgdheid en de boosheid.

Het CDA is gezwicht voor de boeren. De Brabantse boeren willen door op de oude voet. Veel studies (stikstof, CO2) hebben al uitgewezen dat dit niet houdbaar is.

Ik begrijp er dus, uiteindelijk niets van. Gisteren was weer een fijn gesprek op NPO2, gezien? Citaat: De politiek heeft korte termijn belangen; de wetenschap kijkt naar de langere termijn.

Ik ben werkelijk als de dood voor die Baudet. De verpersoonlijking van de duivel.

Michel Delaeter: *(België)*

Ja, wat Thierry Baudet betreft, het is gemakkelijk om overal tegen te zijn, nu, in deze tijd. Dat was net zo in de jaren 30 van de vorige eeuw. En tegen immigratie zijn of tegen Europa zijn valt tegenwoordig goed bij de kiezer. Dat is dan waar hij voor staat, het geld in Nederland houden; dat wilde Wilders toch ook al? Alleen vergeet iedereen dat je met een land als Nederland of een ander Europees land het alleen economisch niet gaat redden tegen China en andere economische grootmachten. Europa en de EU unie is het enige wat we hebben om wat tegengewicht te bieden en dat die grote economieën ons nog enigszins duchten. Hier in Vlaanderen heeft de partij Vlaams belang ook steeds meer aanhang. Ook zij wonnen eigenlijk het meeste stemmen bij de laatste verkiezingen en halen bijna 20

(Twintig!) % van de stemmen) Dat is dus uiterst rechts, hé ! Het is een ramp. Kijk wat er gebeurt in Hongarije! Premier Orban heeft daar steeds meer zaken zo geregeld dat hij eigenlijk de alleenheerschappij heeft, hij benoemt nu zelf de rechters, overruled of ontbind het parlement als iets hem niet aanstaat, wil niet weten van solidariteit in de opvang van vluchtelingen, wie een vluchteling helpt of onderdak bezorgt vliegt daar de gevangenis in voor een aantal jaar, enz, enz... Of wat China deed met de Oeigoeren? In heropvoedingskampen stoppen omwille van 1 aanslag. Angstaanjagend eigenlijk... Ik hoop dat het ten goede verandert en snel maar ik ben eerder ook op mijn hoede.

Eigenlijk zou een land moeten geleid worden door een raad van wijzen en niet meer door een stelsel van politieke partijen, dat is ondertussen zo afgezaagd geworden dat we altijd bij hetzelfde uitkomen.

Frank Essink:

Ik gruwel van mannetjes als Baudet en Wilders. Zou het ook kunnen zijn dat het systeem ze willens en wetens als Rattenvangers van Hamelen heeft neergezet vraag ik me wel eens af..? Hun populariteit is jammerlijk genoeg misschien voor een belangrijk deel te wijten aan decennia van bankensocialisme dat structureel de 1% redt over de ruggen van de steeds meer in het nauw rakende middenklasse in onze samenleving. Dat deze middenklasse zich nu afkeert van het politieke spectrum dat louter nog uit staatsocialisme propagerende spelers bestaat die zich CDA PvdA VVD D66 etc plegen te noemen is om te janken. Zij en hun bankbroeders zijn degenen die deze situatie geoogst hebben. Pim had dit door en wilde hier nog enigszins integer verandering in brengen. Hij behoorde volgens mij echter niet tot het systeem en zijn lot heeft er voor gezorgd dat een steeds grotere groep zich in de steek gelaten heeft gevoeld en nooit écht serieus is genomen.

Degenen die in de tientallen talkshows elke avond het belerende politiek correcte vingertje heffen hebben erg veel boter op hun hoofd moet ik constateren.

Ondertussen worden er weer duizenden miljarden aan failliete banken verstrekt...

Wilfried Cooreman: *(België)*

Zeg maar aan Baudet, dat alleen grote kunstenaars en politici in de herinnering blijven. Hijzelf maakt daar geen deel van uit. Hij is maar een stofje dat zo wordt weggeblazen. Binnen 10 jaar of vroeger is hij vergeten.
Vriendelijke groet en hou je gezond.

Aaron van Erp: *Tja, FVD in het provinciebestuur. Wat zal ik daarop zeggen? Ik heb begrepen dat er stevige bezuinigingen op cultuur zullen komen, waardoor er een hoop instellingen in Brabant in financiële nood zullen komen en misschien moeten sluiten. Natuurlijk een beetje gek dat dit moet komen van de man die zegt de Europese cultuur hoog in het vaandel te hebben.*

Nou ja, eigenlijk niet echt gek omdat waar Thierry van houdt niet de Europese cultuur is, zoals die echt bestaat, maar eerder het beeld wat hij daarvan in zijn hoofd heeft geschapen naar zijn eigen beeld en gelijkenis. Hij beschuldigt de "moderne kunst" van oikofobie maar hij is zelf de ware oikofob wanneer een vitaal onderdeel van de Europese traditie, namelijk de vitaliteit zelf en vernieuwing zelfbevraging in de kunst, afwijst.

Ronald van Stiphout:

Dat je geen lid wordt begrijp ik volkomen, bijna elke partij wordt in de leiding opgegeten door mensen die het aan het eind doen voor eigen gewin. Mocht 8 jaar actief zijn voor een politieke partij en ben er om dit gedrag mee gestopt. Voor. Mij was het jaren een leuke bij activiteit naast een zeer mooie baan. Mijn visie was altijd gericht op over morgen nooit op vandaag dat is een gegeven en zeker niet op gister dat is voor geschiedschrijving, natuurlijk moet je wel wat leren uit het verleden, maar zo lang het geld vandaag leidend is gebeurd dat niet.

Jammer we laten kansen liggen en geven mensen die vooral veel roepen een kans. Wat ik niet begrijp is dat er het zuiden zo op ouderwetse manier geboerd wordt terwijl in het noorden juist men bezig is met alles meer ruimte geven. Inderdaad als je een bedrijf over financiert dan is feitelijk alles van de bank en ben je een veredelde loonslaaf. Kunst in zijn breedste zin is belangrijk net als sport. Al zie ik steeds meer culturele instellingen in breedste zin meer als een commercieel bedrijf gerund worden dan als een instelling van maatschappelijk nut, de dood in de pot volgens. Nu met 80 jaar nog lekker actief zijn is mooi en geeft nut en zin aan het leven. Henk succes ik lees je stukjes altijd met aandacht.

LIJSTU: *schrijver maakt zich niet bekend ook bij vraag van mij:*

alove zool, we gaan ten onder aan linkse indoctrinatie waarbij iedereen die iets anders vind voor facist wordt uitgemaakt. Dat is pas beangstigend!!

José Boshouwers:

Beste Henk, helemaal eens met je. Het valt me van Brabant tegen met Thierry Baudet, achternaam in 't Frans Ezel....samen te werken. Afijn, ik neem hem niet echt serieus!

Harry Hofmans:

Heb je recent de TV-uitzending van Zembla gezien, waaruit duidelijk blijkt dat hij een apostel is van Putin?

Ton Hartjens:

Een artikel naar ons hart !!

Bert Heikens en Marielot Mol:

Geheel mee eens .En zo is het Henk!
Stuur het naar de krant stel ik je voor!

Rogier Ormeling:

De Uitverkorene

"God is rechts" zei Thierry Baudet onlangs op een bijeenkomst van de jongerenbeweging van FVD. Zag hij zoals de apostel Johannes het licht op Patmos? Of wellicht onderweg van Jeruzalem naar Damascus, zoals Paulus ? Of toch gewoon in zijn slaapkamer in Amsterdam? Articuleerde God onmiskenbaar duidelijk of slechts in de gedaante van een briesje dat haast onmerkbaar Baudets rechteroor beroerde? Het zijn begrijpelijke vragen, maar hoe en waar God zich aan Baudet openbaarde is van ondergeschikt belang. Hier gold immers niet zozeer het medium als wel de boodschap.

'Ik ben rechts Thierry. Ik schiep hemel en aarde met mijn rechterhand. Ja, ik sta aan jouw kant, ik kan eenvoudig niet langer doen alsof ik boven de partijen sta. Daarom heb ik jou en je partij uitverkoren. Die CO2 uitstoot, de temperatuurrecords, het smelten van Groenland, de Noord en de Zuidpool, de Siberische permafrost, de bosbranden en overstromingen, de vernietiging van het Amazonegebied ...

Als mensen werkelijk menen dat zij dat alles hebben teweeggebracht terwijl zij slechts mijn marionetten zijn dan acht ik niemand beter in staat hen van hun ketterse klimaatgeloof te genezen dan jij. Ga ervoor!'

Het is niet uitgesloten dat het zo is gegaan, we leven immers in extreme tijden waarin niets onmogelijk lijkt: Toch heb ik zo mijn twijfels. Immers God oftewel de eeuwigheid kent tijd noch plaats, links noch rechts. Ik weet niet wat erger is: een onverschillige God die niet ingrijpt of een partijdige god in wiens naam mensen worden uitgesloten en vermoord. In beide gevallen geldt voor God slechts één excuus: namelijk dat hij niet bestaat. Met zijn politisering van God negeert Baudet het feit dat Europa de gruwelijke godsdienstoorlogen alleen te boven kon komen door religies politiek te neutraliseren, dwz religie en politiek te scheiden. In dit opzicht onderscheidt Baudet zich dan ook niet van de radicale islam. Zoals Cioran schreef: 'Ik maak geen vijanden meer want ik merk dat ik na verloop van tijd altijd zo op hen ga lijken.' (zie ook *Parool 11 mei van Norbert ter Hall: 4 miljard voor KLM, 300 miljoen voor culturele en creatieve sector*)

Sam Samiee: (Iraanse kunstenaar die in Nederland heeft gestudeerd, tentoonstelling gehad in Museum Den Haag en de Wolvecamp Schilderprijs heeft gekregen)

Beautiful!

What shall I do without the generation of Europeans like you who can think above utilitarianism and financial thinking? Young and middle aged Europeans look with estrangement at abstract poesis of your text, who wants to tell them this stories later?

Since my arrival in 2011, I only see decline of those European ideals, people look at the sort of texts like yours with no idea how to treat it, isn't it necessary to send a more alerting message? Something that would make them wake up from this intellectual slumber of pragmatism and concrete thinking? Where is abstract thinking?

Thank you for the words,

Best wishes, Sam

Jacqueline Kleisen:

Je hebt groot gelijk!

Marianka Vermeule

Ik begrijp ook niet dat de boeren zo gesteund worden.

Ieder weldenkend mens begrijpt toch dat het anders moet.

Een dier wordt door veel mensen helemaal niet als een levend wezen met gevoel beschouwd.

Waarom subsidiëren/steunen de overheid en Europa niet massaal de vegetarische industrie.

We zijn nu enkele jaren vegetariër en missen vlees totaal niet.

Theo Kuijpers:

Ben het met je eens, intelligente wolf in schaapskleren.

Jan Hendriks:

Ik ben het zeer eens met uw hartekreet.

Jef Hagemans:

ik waardeer je stellingname, hartelijk gegroet

Frans de Bruijn:

Zeker waar beste Henk,

Hoop dat het jou goed gaat!

Wat ik niet snap is dat we d'r zomaar overheen stappen dat ook V V D hier in stapt. En over die move horen we niks.

Je mag gerust weten geen politiek dier ben, maar van die VVD strapatsen de laatste tijd snap ik echt helmaal niks.

Zowel de landelijke als regionale kaalslag gaat de boeken in als de slachting van Halbe Zijlstra.

En dat alles ten faveure van de marktwerking. Nu ff Rutten hosanna, maar de srtructurele schade is door zijn club aangericht.

VVD sluipt binnen via de achterdeur. En je hoort er niemand over.

Gerard van den Heuvel:

Maar ik kan je nu al zeggen: het is een griezelig, gevaarlijk mannetje.

En dat Brabantse CDA is een stupide, opportunistische club.

Jan van Laarhoven:

Goed gedaan Henk!!!

Marien Schouten:

Ik ben het helemaal met je eens Henk! Van de 45000 boeren in de jaren 50 zijn er nog maar 9500 over maar die worden steeds groter en ze vernietigen op industriële wijze ons milieu. Er is een enorme minachting voor andersdenkenden. Waarom moeten wij vlees produceren voor de halve wereld? Er moeten eerst nog wat enorme rampen komen voor men zich bedenkt en dan is het misschien te laat.

Privé Domein 148 Cultuur is tot 'KUL'- Na – TUUR – LIJK geworden**Koen Vermeule:**

Het is een zeer droevig moment en een heel ernstig en belabberd vooruitzicht.

Ik kom uit een niet kunstzinnige familie, ken heel goed de wereld en de mensen die leven zonder kunst.

Aanvankelijk zag ik erg op tegen kunst en kunstenaars, de makers waren een soort halfgoden voor me. Ik kon er niet begrijpen dat mensen in staat zijn zulke bijzondere dingen te maken en dacht dat het niet voor mij was weggelegd.

Toch bleef de kunst me zo aantrekken, ook door jouw enthousiasme indertijd, dat het mijn leven is geworden. De kunst is er voor ons allemaal en iedereen is welkom in onze prachtige musea.

Hoe kan dit gebeuren, waarom wordt het goede zo ongenadig afgerekend?

Ik probeer me te concentreren op mijn werk.

Het volgen van deze ontwikkelingen op politiek gebied maken me misselijk.

Het is vreselijk om te lezen hoe hard en ongenueanceerd Nederlanders reageren op kunstenaars, theatermakers en muzikanten die het door de corona crisis moeilijk hebben en opkomen voor steun aan de beroepsgroep.

Ik probeer enige afstand te houden tot deze berichten en mensen.

Het is te pijnlijk en te ontregelend. Daar waar ik iets kan doen, doe ik het zeker.

Ik wens jullie alle goeds Henk en Leonie.

Blijf gezond en hopelijk zien we elkaar binnenkort weer eens!

Karin van Camp:

Ik dacht, meteen eens even lezen die nieuwsbrief. Wat heb je het mooi en goed verwoord! Het is toch wat allemaal, met dat nieuwe normaal en zo.... 😞 het lijkt wel alsof we van alles opgelegd krijgen.... **En zeker leuk het nieuwe normaal is 'kul'-tuur....**

Toos van Holstein:

Ik ben het helemaal met je eens. Maar zo is in ieder geval overduidelijk op welke partijen je je leven lang geen stem meer uit moet brengen!

Sjef Jonkers:

Knappe reactie, Henk, en in mooie taal gegoten!

Bart Dirks:

Dag Henk, wat ik cynisch dacht: "Brabant te boers voor cultuur"

Willem Verstraaten:

Ja Henk, er doemt een sombere wereld op: de muilkorfmaatschappij, met overheden die alle avontuur uit het leven proberen te bannen. Benepen Burgerschap onder Big Brother, dat wordt het nieuwe normaal.

Kunnen we nog een paar wilde hoekjes koesteren aan de uiterste randen van het keurig aangeharkte levenspad waarop de mensheid risicoloos van couveuse naar verbrandingsoven gedirigeerd wordt? Nu op de fiets met je zus, want anders word ik overmand door woede en zorg.

Hoop je te zien

Trix Floris: Goed verwoord Henk, helemaal mee eens!

Steven Aalders:**Ha Henk,**

Ja ik ben het helemaal met je eens, je hebt het goed gezegd, en het is inderdaad zorgwekkend dat in Brabant de cultuur opzij wordt geschoven door stompzinnige bestuur. Wat betreft de corona crisis, die heeft afgezien van de schrijnende effecten op kwetsbare bevolkingsgroepen ook een positieve uitwerking op onze wereld, die ziek is. Alles ligt voor even stil. Maar ik ben bang dat zij eigenlijk erger zou moeten worden, dieper moeten gaan om die doorgedraaide samenleving van ons te genezen. Voor een kunstenaar betekent deze stille tijd in de afzondering rustig doorwerken, zonder afleiding van vernissages en andere sociale verplichtingen. Zoals je zegt, om vorm te geven aan zijn roeping, om wat hij voorvoelt in de maatschappij en in de natuur. Zo ervaar ik deze tijd. Ik heb de afgelopen weken gewerkt aan een serie kleine schilderijen met de zes kleuren van het spectrum in wisselende posities en samenstellingen. Niet anders dan ik normaal zou doen, waarschijnlijk. Tegelijkertijd las ik elke morgen een stuk uit het grootse gedicht Prelude van William Wordsworth, in een nieuwe prachtige vertaling van Jan Kuiper, waarin hij in een wandelmetrum in prachtige beelden van de natuur van het Lake district verhaalt over zijn leven en zijn overwegingen bij het maken van zijn kunst. Dat inspireert en biedt troost. Verder hopelijk alles goed met jullie.

Michiel Dankers:

Dank voor je mail. Het is een grote schande en een smet op ons toch nog mooie Brabant.

Hoop dat het snel flopt.

Arno Vriends:

Goed om te lezen, al die reacties. Maar het schrijnendste van alles is natuurlijk wel dat FvD een plaats heeft veroverd dankzij de sterke lobby van de agro-industrie, die vooral Brabant exploiteert voor de export van hun producten. Deze bedrijven zijn meestal ook nog gelegen langs natuurgebieden en zij krijgen voor hun vestiging en voor hun uitbreidingen vergunningen van de lokale overheid. Zij dragen niets bij aan de economie van Brabant. Dat is dus een politieke keuze die telkens weer opnieuw en nog steeds plaatsvindt.

En deze agio-industrie is goed georganiseerd, veel beter dan de meerderheid van de agrarische sector in Brabant. Deze boeren worden steeds meer naar de rand geschoven, terwijl zij toch een belangrijke basis van de Brabantse economie zouden kunnen vormen. Maar goed, daar moet de politiek dan wel voor kiezen.

Wat betreft de kunstwereld: deze is de afgelopen jaren in toenemende mate geëxploiteerd door het toerisme en de musea zijn in toenemende mate afhankelijk geworden van die geldstromen. De hele infra-structuur van de kunstwereld is daarop ingericht, vandaar dat de hedendaagse kunst zo marginaal is geworden, buiten het domein van Sotheby's etc. dan.

Maar ook hier geldt: het geld dat met het toerisme wordt verdiend, keert niet terug in de publieke sectoren zoals de kunstwereld, maar verdwijnt naar buitenlandse investeringsmaatschappijen. Zelfs de KLM is geen vliegtuigmaatschappij meer, maar een vliegende financieringsconstructie.

Het toerisme, als voorbeeld van de exploitatie van een land, is een politiek verschijnsel en wordt vooral gedreven door de financiële belangen van de fossiele industrie. De aandeelhouders daarvan kunnen ook investeren op meer langdurige termijn, maar zij kiezen dan toch voor het snellere profijt, zoals windmolens en elektronische auto's. De ontwikkeling hiervan kost op dit moment alleen maar steeds meer energie.

Het toerisme is dan ook een politieke keuze en gaat over de vraag in hoeverre een land of een stad bij wil dragen aan deze exploitatie of toch meer streeft naar een gezondere balans tussen de eigen economie en de globaliserende financiële wereld.

Vanochtend stond het nog in de krant: Op Wall Street is relatief weinig te merken van de Corona-crisis, die treft vooral de nationale economieën.

Geeft toch te denken.

Ik heb dit vrij snel op de mail gezet, en ik hoop dat het een bijdrage levert.

In ieder geval bedankt voor de uitnodiging.

In goede gezondheid en

Groet, Arno

Frits Calon: Dag beste Henk,

Veertig, vijftig of misschien nog wel veel meer jaren geleden heb ik me er al over verwonderd dat 'het volk' of 'de grote massa' niet in opstand kwam vanwege 'dat vele geld' dat richting cultuur gesubsidieerd werd.

Naar iets waar zij, die meerderheid, helemaal niets bij voelen kon.

Een wonder dat dat onzalige cultuurvolk nog getolereerd werd.

Nu, zoveel tijd later is het dan zover: de opstand der horden vindt geleidelijk haar voleinding (wanneer Tommy Wieringa het bijvoorbeeld over bepaalde boeren heeft spreekt hij van 'de hunnen').

Het verbaast me eigenlijk dat het nog zo lang geduurd heeft, maar nu kan niemand die niet blind is het nog anders zien: cultuur wordt slechts gedragen door een uiterst kleine minderheid. De Eric Wiebe'sen en Halbe Zijlstra's springen er boven uit, omdat ze zich openlijk beroemen op hun a-culturele geboorneerdheid, maar maak je geen illusies, veel, heel veel, ja, ontzaglijk veel anderen zijn geen haar beter. Die lopen er niet zo mee te koop en zijn daardoor mogelijk nog een stuk gevaarlijker (en wat het nog moeilijker maakt, dikwijls betreft het nog aardige mensen ook. Van de ontwikkelingen in Brabant word ik doodziek. Dat het de voorbode van nog meer ellende is, daarin ben ik het volstrekt met je eens, zoals ik het trouwens eens ben met je hele verhaal. Maar wat er tegen te doen? Dat is een vraag waar ik geen antwoord op weet en dat is, zachtjes gezegd, nogal frustrerend.

De grote menigte is zich inmiddels van haar macht bewust geworden. Die ontwikkeling heeft plaats gevonden en vindt nog steeds verder plaats binnen het kader van ons democratische bestel en dat is buitengewoon zorgelijk. Jij en ik kennen een democratie die zich binnen haar regels tot een dictatuur getransformeerd heeft, met alle ellende van dien. Als de meerderheid (welke in ons geval eigenlijk de minderheid zou behoren te zijn) geen gepast respect meer kan opbrengen voor de minderheid, waar denk je dat we dan uit zullen komen?

Je ziet Henk, jouw zorgen en wrok zijn ook de mijne. Ik leefde overigens in de rotsvaste veronderstelling dat je daar eigenlijk wel van uitging.

Meer actie ondernemen, maar hoe? Ik weet het echt niet. Ik denk dat dit tij niet te keren valt, hoe absoluut noodzakelijk dat ook is. Hopen dat er tegen deze onzalige ontwikkeling nog iets te doen valt, ik kan het nog slechts tegen beter weten in.

Met een hartelijke groet en in de hoop je met deze reactie niet even defaitistisch gemaakt te hebben dan ikzelf, Frits

Wim Swinkels: Complimenten voor je bijdrage. Ik ben het volstrekt met je eens !

Klaas van der Heijden: Wat een krachtig en met vuur verwoord protest, ik ga die doorsturen!

Anoniem:

Je hebt mij gevraagd om een reactie op jouw eerdere mails inzake politiek (1) en cultuur (2).

1. Wat betreft de politiek ben ik altijd vrij voorzichtig, omdat ik weet zoveel mensen, zoveel meningen en dat mensen hun eerder ingenomen politieke standpunt toch niet veranderen. Ik heb vele jaren politieke stukken/ Kamerstukken geschreven voor de minister van Financiën (een VVD- minister) en de Staatssecretaris van Financiën (een PvdA-Staatssecretaris). Alhoewel beiden op één en hetzelfde departement werkten was er zelfs binnen dat departement een duidelijk verschil in toon tussen brieven/ stukken van de Minister en die van de Staatssecretaris. Ik zal hieronder kort mijn mening inzake politiek weergeven.

Politieke partijen, zoals die van Fortuyn, Wilders en Baudet ontstaan uit onvrede met het bestaande politieke bestel. Zie het stemmen op deze partijen als een (nood) signaal richting gevestigde orde van grote groepen gefrustreerde mensen die helaas niet de mogelijkheid hebben om bijvoorbeeld als vorm van protest met hun trekkers naar het Malieveld te rijden of een lijvig stuk te schrijven in één van onze toonaangevende dagbladen.

Het negeren van dit signaal door de zittende “plucheklevers” of het vormen van een “cordon sanitaire”, om deze partijen koste wat kost uit te sluiten van deelname aan de (landelijke, provinciale of plaatselijke) besluitvorming is puur eigenbelang en toont m.i. helaas weinig democratisch gevoel. Democratie is namelijk een bestuursvorm waarin de wil van het volk de bron is van legitieme machtsuitoefening.

Ik heb er dan ook geen probleem mee dat FvD gaat proberen mee te besturen in Brabant. Of je het nu leuk vindt of niet, zo werkt democratie nu eenmaal!!

Aangezien we in Nederland door de versnippering van het politieke landschap, als gevolg van de vele politieke partijen en partijtjes, bij besluitvorming nauwelijks tot een democratisch genomen meerderheidsbesluit komen, ben ik wel veel meer voorstander van een systeem van volksstemmingen bij belangrijke beslissingen, zoals dat in Zwitserland op elk niveau, nationaal, provinciaal (“Kantonen”) en lokaal plaatsvindt. Alleen op die manier hebben burgers het idee dat er echt iets te kiezen valt en dat ze serieus worden genomen.

2. Wat betreft het afbouwen van cultuur in Brabant. Cultuur is natuurlijk belangrijk en het schrappen/ afbouwen van cultuursubsidies is zeker niet wenselijk. Geld van de gemeenschap kan echter maar één keer worden uitgegeven en er zullen dus altijd keuzes gemaakt moeten worden. Om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen inzake het al dan niet accepteren van de verlaging van de cultuursubsidies in Brabant zou ik eerst moeten weten hoe de verdeling van alle beschikbare middelen plaatsvindt.

Verder kan ik me op dit moment goed voorstellen dat in Brabant m.n. corona, de bosbranden en het drugsbeleid veel aandacht krijgen en waarschijnlijk tot extra uitgaven zullen leiden. Het zijn moeilijke tijden, maar wel tijden waarin ook een rol is weggelegd voor de cultuursector, met mogelijk een hernieuwde creativiteit. Het zijn immers vaak moeilijke tijden die bijzondere kunst en/of nieuwe ontwikkelingen in de kunst voortbrengen.

Tanya Rumpff:

Lieve Henk, Brabant weet niet wat hij/zij in huis heeft. Van Abbe Museum, EKWC in Oisterwijk, De Pont in Tilburg, musea in Helmond, Uden, Breda etc, niet alleen dat het veel betekent voor de kunst en de kunstenaars maar vooral voor de bezoekers. Al deze bezoeken aan musea, brengen veel economisch verkeer in een stad. Men gaat uit eten of naar een hotel. Men koopt iets in een winkel, onderschat een museumbezoek niet!

Louis Baltussen:

Bij het lezen van de bewuste twee Domein-brieven wilde ik al direct reageren, maar kon het niet..

Deze reactie is misschien niet wat je verwacht, ik moest er eerst goed over nadenken, niet dat ik het met de inhoud oneens ben, integendeel, het sluit aan bij mijn laatste persoonlijke belevingen met name als je het hebt over de alsmar door rammende trein van Polarisatie op vele fronten.

Wat moet ik er mee, maar vooral wat kan ik er mee, het is niet voor niks dat ik je zeer bewonder wat betreft je energie en passie voor de Kunsten dat blijkt iedere keer weer als ik je Domeinen lees. Zelf heb ik de neiging mij terug te trekken ook omdat ik denk en verwacht dat "De Kunsten" hier rijker uit zal komen. Je hebt immers gelijk dat het juist dat is wat over- en zichtbaar blijft.

Wij leven nu immers in een tweede renaissance periode, er gebeurt veel, heel veel. Wat er in een mensenleven nu aan "kijkervaring" plaats vind is ongekend in de geschiedenis en dat niet alleen. Stilte... is een kostbaar Goud geworden, en dat is wat ik zoek.

Na het 7 jarige project JCJ (nu veilig bij het RKD), heb ik direct een aantal besluiten genomen.

- het schilderen en diepdruk grafiek weer oppakken
- eens per maand naar Hansje vd Heyden om haar te blijven ondersteunen (het atelier van JCJ is nog mijn verantwoordelijkheid)
- vier maal per jaar een week verblijven in het klooster Mamelis

Met enige regelmaat krijg ik verzoeken wat betreft de nalatenschappen van kunstenaars, we gaan het niet doen!

Nu wat betreft je brieven, zoals gezegd ik ben het helemaal met je eens, ik erger mij iedere keer weer mateloos aan FvD, PVV en die Republikein in de VS.

Het Populisme is schijnbaar niet te stoppen, Internet, Techniek en de Mobiele telecommunicatie plaatst ons in die tweede Renaissance en het levert Kunstuitingen op die latere generaties kunnen plaatsen. Wij moeten er mee leren omgaan, bewonderen, begrijpen en ..ondergaan.

Henk, ga door.....!!!

Teun van de Wittenboer:

Het is echt om woedend van te worden! Het dedain (cultuur degraderen tot vrije tijd), de arrogantie (het 'nieuwe normaal'), en de ongelofelijke kortzichtigheid.. Mijn maag draait ervan om.

Charles Esche van Abbe: Die links geven je misschien een soort antwoord

https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/zullen-de-kunsten-na-de-coronacrisis-meer-lokaal-geworteld-zijn~b7b0f0cb/?utm_source=link&utm_medium=app&utm_campaign=shared%20content&utm_content=free

https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=viZwsDUDAg&feature=emb_logo

Verder zijn we bezig breed gedragen acties tegen de nieuwe college in Den Bosch te verzamelen...en blijf ik, meer dan voorheen, een voorstander van demodernisering van onze westerse basis geloven...dat ziet men al in de tentonstellingsprogramma terug maar moet nog beter en meer duidelijk worden voor een brede groep bezoekers. Dat gaan we met de volgende collectiepresentatie proberen.

Henk Pijnenburg zelf:

Ik schreef naar Rogier Ormeling dat het gedonder aan afbeeldingen in Nederland is begonnen tijdens de Reformatie.

De grote vraag blijft waarom wij Nederlanders zo weinig opkomen voor de waarde van de cultuur.

Het lijkt er zelfs op of we ons ervoor schamen. Zou het nog te maken kunnen hebben met onze calvinistische inslag. De beeldenstorm op 10 augustus 1566 die vanuit Steenvoorde in Zuid-Vlaanderen begon, tegenwoordig Frankrijk, en oversloeg. De Hagenpreken van Sebastiaan Matte, een protestantse vluchteling, terug uit Engeland deed de gemoederen opstoken en vernielden alle beelden in een naburig klooster. Er was geen houden meer aan, honderden kerken moesten eraan geloven. Eigenlijk zijn we die slag nooit meer te boven gekomen. We wantrouwen beelden omdat we onze zonden niet met aflaten kunnen afkopen.

Beelden waren/zijn gevaarlijk, de fantasie van mensen sloeg/slaat op hol, de mensen moesten terug naar het zuivere geloof en het zuivere geloof is in feite abstract.

Ook in de Bijbel wordt over beeldenstormen gesproken. Mozes komt van de berg af en verwoest het gouden kalf dat Aäron gemaakt heeft, vermaalt het en strooit het in het water.

En later gebiedt God het volk van Israël, dat op het punt staat Kanaän in te nemen, al de altaren van de inwoners omver te werpen, hun opgerichte beelden te verbreken.

God is almachtig en niet in beelden te vatten.

Ook de Iconoclasten – brekers van beelden – in het Byzantijnse Rijk verbieden iconen (726-843).

In de ME komen in kerken steeds meer beelden te staan die meer een meer misbruikt werden om gelden te innen.

Kijk wat Lenin deed in 1917, eerst omarmde hij de moderneren om ze vanaf 1920 te verdoemen en Hitler met zijn entartete Kunst. Iconoclasten van het zuiverste soort. En in onze tijd meneertje Baudet.

Allemaal liefhebbers van kunst die de grootsheid van een volk laten zien in zeer realistische stijl ter lering van het volk en uitdoving van het zelfstandig denken.

Veel van onze ambtsdragers wantrouwen de fantasie die door beelden worden opgeroepen. Cultuur is gevaarlijk speelgoed en als het volk ze dan toch willen moeten ze het maar zelf bekostigen.

Ze zijn geen Alva's meer, maar kunst nee liever niet, daar is voor veel politici zo moeilijk over te praten. Ze hebben niet door dat deze lieden zo gauw ze van het pluche zijn onmiddellijk worden vergeten, maar dat het 'Meisje van Vermeer met de Parel' 'Eeuwige Schoonheid' waarborgt. Ofschoon, maar dit terzijde - *het staat echt bij het bordje naast het schilderij in het Mauritshuis* - wordt ze betiteld als een TRONIE. Laten ze die betiteling maar eens onmiddellijk schrappen.

Rogier Ormeling:

zoals je weet was het afbeelden van god in het orthodoxe jodendom en christendom lang verboden, in de islam is dat nog steeds zo in de 8e en 9e eeuw waren er ook twee byzantijnse beeldenstormen gericht tegen de beeldenverering die in het westen opkwam zoals je weet is populisme anti-elitair en kunstenaars hebben zeker tot aan de moderne kunst maar ook daarna nog door de hele geschiedenis heen de pr voor de elite, de machthebbers verzorgd d.m.v. munten, beelden, portretten, architectuur etc (kunstenaars in de Sovjet-Unie maakten propaganda voor Stalin, in nazi-Duitsland konden ze er ook wat van en hier registreerden veel kunstenaars zich bij de Reichskulturkammer *door te scheppen zoals je zelf schreef treden kunstenaars in de voetsporen van god en een dergelijke arrogantie wekt natuurlijk weerzin.*

Martien van Bergen:

Ik onderschrijf je bezorgdheid, bezwaren en motivatie voor 100, nee 1000 procent. Mijn vrienden- en kennissenkring, die uit vele muzikanten, kunstenaars en schrijvers bestaat, is even verontwaardigd en verbijsterd als jij en ik. Iedereen begrijpt dat de crisis nadelige gevolgen heeft, maar deze zware bezuinigingen leiden tot verloedering van de cultuur en misschien wel tot de nekslag. Het is werkelijk nog bizarder dan Covid-19 zelf. Dit kan echt niet. Respect voor jou en je inzet hieromtrent. Ook namens mijn echtgenote die freelance lichttechnicus is bij diverse grote muzieksalen en tevens werkt als autonoom kunstenaar.

Hans Ansems: Een meesterwerk van kritiek, Henk! Applaus .

Jan Louwes:

De verlaging van het budget voor cultuur in de provincie Brabant met 7 miljoen is een slechte zaak. Bij het overwegen van een verhuizing naar Brabant speelt bij hoog opgeleide mensen uiteraard het karakter van de baan van hun zelf en eventueel hun partner een belangrijke rol. Maar.....ze komen niet alleen voor die baan: voor hen, hun partners en hun eventuele kinderen zijn huisvesting, cultuur en milieu evenzo van groot belang. Daarop bezuinigen is ronduit een slechte zaak. Het voorgestelde beleid is daarom beslist onverstandig. Ook hier geldt: op termijn is goedkoop duurkoop.

Patrick Ketelaars:

Hierbij nog twee artikelen uit de Volkskrant van vandaag. Doe ermee wat je goeddunkt. Verder alle hulde voor je betrokkenheid en je inspanningen om te proberen het slechte ten goede te keren. Of dat gaat lukken waag ik overigens te betwijfelen. Zonder bluf, intimidatie en escalatie krijg je tegenwoordig van politici, die in Brabant voorop, nagenoeg niks gedaan. Ik wil maar zeggen: alle protesten van de culturele sector en van cultuurliefhebbers zijn veel te beschaafd. Misschien verandert dat nog, je gaat het bijna hopen. Maar niks doen is uiteraard geen optie. Dus ga vooral door.

Patrick verwijst vooral naar het artikel met als kop: KUNSTEN De kunstlobby trekt lering uit vorige crisis: nieuwe taskforce schuwt economische argumenten niet. De cultuursector oefent druk uit op het ministerie van Economische Zaken. (De Volkskrant 19 mei)

Paul van Rosmalen:

The arts are essential to any complete national life. The State owes it to itself to sustain and encourage them *

Hoe graag zou ik je niet willen steunen in je aanklacht over het cultuurbeleid in het nieuwe collegebestuur van Noord-Brabant.

Inmiddels al meer dan vijftien jaar weg uit Brabant voel ik me als geboren Brabander uiteraard nog altijd zeer betrokken bij 'onze' provincie.

Sinds destijds Halbe Zijlstra kunst en cultuur met dedain en nauwelijks verholen minachting wegzette, is het hek van de dam en daarmee kolen op het vuur van menig populistisch politicus en diens gemakkelijk met goedkope retoriek te bedienen electoraat.

Niettemin betwijfel ik of het wijs is, laat staan dat het de zaak zou helpen in deze verzuurde discussie, om ach en wee te blijven roepen over zoveel onbegrip, dedain en kwalijke onwil bij deze politici en hun achterban.

Cultuur in het algemeen en kunst in het bijzonder zouden mijns inziens meer geholpen zijn met een actieve, een positieve verdediging van het belang ervan. En dan helpt het bijvoorbeeld niet te (blijven) spreken over 'gesubsidieerde kunst', 'gesubsidieerd toneel' etc. Alsof het een meelijwekkend en behoeftig onderdeel van de samenleving betreft, weggezet in dezelfde categorie als gesubsidieerde banen, een soort sociale werkplaats. Ondergebracht in de portefeuille Vrije Tijd is het dan nog maar één stap verwijderd van de portefeuille Sociale Zaken.

Kunst moet niet op die manier geholpen willen worden, in tegendeel: kunst helpt !

Het is om hele goede redenen dat Kunst en Wetenschap al sinds de Renaissance in één adem genoemd worden. Leonardo da Vinci maakte geen onderscheid tussen kunst en wetenschap. Beide begrippen zijn hetgeen de mens onderscheidt van al het andere leven, met als belangrijkste eigenschap: nieuwsgierigheid.

Weinigen zullen de neiging hebben om wetenschap weg te zetten als onbelangrijk of boekhoudkundig te willen opvoeren als 'kostenpost'. Dichterbij huis, in Brabant fungeerde destijds het beroemde NatLab van Philips als innovatieve motor, waar vrije en creatieve denkers intelligente bijdragen leverden en oplossingen bedachten voor talloze toepassingen. Eindhoven Brain Port is daarvan nu de erfgenaam en opvolger met de wetenschapper als vrije en creatieve denker.

Creativiteit - voortgebracht uit en gevoed door menselijke nieuwsgierigheid - heeft de samenleving steeds vooruit geholpen, niets anders dan dat. Kunstenaars behoren nadrukkelijk tot die categorie vrije, creatieve denkers. Of het nu zijn schrijvers, acteurs, muzikanten, architecten, beeldhouwers of schilders, zij scheppen denkkaders en verwoorden die, zij geven vorm aan de wereld en zij verbeelden een werkelijkheid die onze blik op die wereld verruimt. Dat deze exercities meestal tot schoonheid leiden is fantastisch en mooi meegenomen, maar is eerder gevolg dan doel. De 'grote' Brabanders Jeroen Bosch en Vincent van Gogh hadden niet primair als doel de wereld mooier te maken, wel beter.

Kunst en Wetenschap, twee vruchten aan dezelfde boom, geen beschaafde samenleving kan zonder ! * Winston Churchill in een toespraak in de Royal Academy, London 30 April 1938 (bron: The Churchill Project, Hillsdale College)

Edwin Jacobs:

""Brabant ontbeert een Gedeputeerde cultuur. Ik denk aan Arie van Harten. De super CDA man van weleer die Cultuur leidde, het was rond de eeuwwisseling. De enige Gedeputeerde die men steevast tegenkwam op de gezamenlijke Nieuwjaarsreceptie van Stedelijk, indertijd ICN en Mondriaan Fonds (destijds Mondriaanstichting), in Amsterdam in het Stedelijk. U ook hier, zei hij dan met een glimlach en groette hartelijk. De dag er na belde hij dan op om te vragen hoe je het vond en wie je getroffen had. Van Harten overleed in 2004.""

Cees Hendrikse:

Wim Sonneveld zei het al: *'politiek is waterverf'*. Symbolischer kun je het in dit geval bijna niet zeggen. Maar politici komen en gaan, en daarmee ook coalities.

Michael Craig-Martin (1941), conceptual Irish artist, in 'The Art Newspaper': *'Politicians have failed us' - From my isolation' -20 April 2020): 'We must try never again to let political division and dogma dominate our lives in the way that it has. We must make sure we remember that it is our cultural life that sustains our common humanity.'*

Melle Hendrikse:

De Brabantse bezuinigingen beetje lastig voor mij vanuit hier precies te beoordelen. Dan moet ik er wel erg diep induiken om dat allemaal precies te beoordelen.

Maar bedenk dat de desinteresse van sommigen in de politiek in de kunsten, zeker ook vanuit een zekere mate van achterdocht en angst voor het nieuwe en het onbekende, van alle tijden is.

Troost je daarbij met de gedachte dat zo ongeveer niemand meer zal weten wie Willem Carel Wendelaar was (zul jij denk ik ook even moeten googelen ....). Maar Oote Oote Oote Boe van Jan Hanlo pakken ze ons kunstliefhebbers nooit meer af!

Eerste Kamerlid, de *VVV'er 'Willem Carel Wendelaar' (1882-1967)* stelde op 22 april 1952 vragen over een gedicht van *'Jan Hanlo' (1912-1969)*. Wendelaar vond dit gedicht een *'onaanvaardbare uiting van kunst'* – een kindergebrabbel – infantiel gedicht - afgedrukt in een door de Staat gefinancierd blad *'Roeping'*, niet gepubliceerd had mogen worden.

Ik stel voor dat we met eigen variaties naar de beide Kamers en de Staten gaan en samen met politici dit Dada gedicht luidkeels gaan zingen, schreeuwen, lallen, krassen enz.

Oote oote oote

Boe

Oote oote

Oote oote oote boe

Oeoe

Oe oe oote oote oote

A Aaa

Oote aaa

Oote oe oe

Oe oe oe

Oe oe oe oe oe

Oe oe oe oe oe

Oe oe oe oe oe oe oe

Oe oe oe etc.

Oote oote oote
Eh ehe uh
Euh euh etc.
Oote oote oote boe

Hoe boe hoe boe
Hoe boe hoe boe
B boe Boe oe oe

Oe oe
Oe oe oe oe
Eh eh euh euh euh
Oo-eh oo-eh o-eh eh eh eh
Ah ach ah ach ach ah a a
Oh ohh ohh hh hhh (etc.)
Hhddd Hdd
D d d d da D dda d dda da
D da d da d da d da da da da
Da da demband
Demband demband dembrand dembrandt
Dembrandt Dembrandt Dembrandt
Doe d doe d doe dda doe
Da do do do da do do do
Do do da do deu d
Do do do deu deu doe deu deu
Deu deu deu da dd deu
Deu deu deu deu
Kneu kneu kneu kneu ote kneu eur
Kneu kneu ote kneu eur
Kneu ote ote ote ote ote
Ote ote oote Ote ote
Boe

Oote oote oote boe

Oote oote boe oote oote oote boe

Een grappige bijkomstigheid is dat de vader van Jan Hanlo, Barnardus Hanlo in 1909 trouwde met Anna Crobach, dochter van de Deurnese gemeentearts. Misschien een idee het gedicht in de hal van het gemeente huis van Deurne te plaatsen en voor museum 'De Wieger' er een tentoonstelling aan te wijden.

2020.05.14Cultuur-
VolkskrantÜber alle:

ÜBER ALLES: Lees dit artikel

www.artpijnenburg.nl h.pijnenburg@hetnet.nl